

Svärdet

- en teaterpjäs om Kristi lidande, död och uppståndelse

Varför förrådde Judas Jesus? Ville Judas bli kung i Jerusalem? Blev han själv lurat av översteprästen Kajafas? Varför hade Petrus ett svärd och hur fick han tag på det? Hur upplevde Maria allt detta, hon om vilken profeten Symeon hade förutsagt: "Genom din egen själ skall det gå ett svärd" (Lk. 2:35)? Hur kan Jesu lidandes historia förstås i dag? Det är några av de frågor som berörs i denna pjäs.

Rollista

Susanna
Judas
Petrus
Julia – dotter til Petrus
Jungfru Maria
Kajafas
Frugan (Kajafas hustru)
Jesus
Pilatus
Ceres (Pilatus hustru)
Magdalena
Salome
En vakt
(olika statister)

Första akten

(Man hör en piano spelar första versen och lite extra toner av psalmen "Se vi går upp till Jerusalem ...". Vi är i Rom ca. år 60 e.Kr. Ridån är stängt. Den åldrade Petrus sitter tankefullt nere framför scenen med ett svärd i handen.

Julia *(en röst bakom kulisserna)*: Pappa!

(Petrus tittar upp)

Julia *(bakom kulisserna)*: Pappa! Var är du?

Petrus *(gömmet svärdet innanför kläderna)*: Jag är här, Julia!

(Julia kommer ned för scentrappan med en korg med druvor m.m.)

Julia: Där är du, jag kunde inte hitta dig, vad gör du här ute?

Petrus *(kramar henne lätt, men tappar så svärdet på golvet)*: Min älskade dotter - upps!

Julia *(förvånad, tar upp svärdet från golvet)*: Vad är det för ett svärd?

Petrus *(tar det ifrån henne och lägger bort det ... svarar inte)*

Julia: Pappa, vad är det för ett svärd, är det ditt?

Petrus: Det är inget

Julia: Jag viste inte att vi hade ett svärd ...

Petrus: Hur är det med mamma, Julia?

Julia: Pappa, finns det något med det svärdet som du aldrig har berättat för oss?

Petrus: Bry dig inte. Det är bara en liten relik från min ungdom, den går med mig i graven.

Julia: Pappa, Markus har ju skrivit ditt evangelium. Men du har ju upplevt mycket mer med Jesus när du var ung. Alla undrar varför du inte själv skriver om det. Snälla pappa, låt mig få skriva ner din egen berättelse. Berätta först för mig om det där svärdet!

Petrus: Lilla Julia – sanningen är inte alltid så rolig.... Jag var väldigt dum när jag var ung.

Julia: (*sätter sig vid skrivbordet och tar en penna*) Berätta allt för mig, pappa. Så skriver jag.

Petrus: (*ser ett tag uppgivet på henne*) Ja, nu kan jag ju inte gömma svärdet längre. Då så - jag ska säga som det var. Annars börjar folk i församlingen bara hitta på en massa som inte stämmer. Skriv nu ned det hela, Julia...Är du klar...?

Julia: Klar och redo, pappa.

Petrus (*går runt medan han berättar*): Alltså... Det var vid den tiden, när allt det hände som vår religion bygger på. Det var två dagar kvar till påsken och det osyrade brödets högtid.

Överstepräster och de skriftlärda sökte efter ett sätt

Julia: Inte så snabbt, pappa, vem sa du... Överstepräster ..?

Petrus: Förlåt. Överstepräster och de skriftlärda sökte efter ett sätt att kunna gripa Jesus med list och döda honom. Men de var rädda att det skulle bli oro bland folket

(*Ridån dras ifrån scenen. Nu är vi i Jerusalem på Jesu tid. Där står Judas och ser sig omkring*)

Judas: Susanna! Susanna!

Susanna (*kommer in med svärdet, rädd och darrande*): Här, Judas.

Judas: Där är du – du skulle ha varit här för länge sedan. Få se, vad kostade det?

Susanna: Tre denarer, Judas

Judas: Det är dyrt, men hur många köpte du då?

Susanna: Jag köpte bara det här

Judas: Vaddå? Jag hoppas du skämtar! Jag behöver över hundra svärd!

(*Susanna står tyst*)

Judas: Var är resten av pengarna?

(*Susanna står tyst*)

Judas: Hör du dåligt? VAR ÄR RESTEN AV PENGARNA?

(*Susanna tittar ned*)

Judas: Din idiot! Var är de tre hundra denarerna som jag gav med dig?

Susanna (*faller ihop gömmer ansiktet och gråter tyst, sen ser hon upp med ett ryck*): Det kommer nån. (*jungfru Maria träder in. Judas gömmer snabbt svärdet bakom ryggen. Judas och Susanna bugar sig lätt av respekt för Maria*).

Judas: Moder Maria...

Maria: Judas, min son hälsar dig. Han tänker mycket på dig. Han undrar var du har varit den senaste tiden ...

Judas: Moder, jag har förhandlat med alla våra vänner i Jerusalem ...

Maria (*vänder sig till Susanna*): Vem är du, min flicka --- och varför är du så ledsen?

(*Susanna går bort några steg, vänder sig bort*)

Judas: Den där kvinnan har lite... ont i huvudet.

(*Maria går efter Susanna som snyftar. Sen springer Susanna bort. Maria vänder sig mot Judas*):

Maria: Vad har du där bakom ryggen?

Judas (*visar fram svärdet*): Jag har ärvt det här fina svärdet av någon i min familj, jag tänkte att vi kunde sälja det och ge pengarna till de fattiga i Jerusalem

Maria Hotade du kvinnan med detta svärd?

Judas: Självklart inte – hur kan Moder tro att jag

Maria: (*ser allvarligt på honom, rakt in i ögonen*): Vem vill du döda Judas?

(*Judas tittar ner i golvet och tiger. Maria tar svärdet ifrån honom, räcker sen fram det till honom -- vänd mot henne själv*)

Maria: Vad är det vi tror på, Judas? Att älska sin nästa eller att döda sin nästa? Är vi anhängare till Jesus eller är vi terrorister? Svara mig!

(*Judas tiger fortfarande*)

Maria: Döda mig, Judas, stick svärdet genom mitt hjärta!

(*Judas vänder ansiktet bort*)

Maria: Judas, döda mig, om detta är vad du tror på! Om detta är din religion!

Judas: Du är min Herres Moder, jag respekterar dig. Men du är bara en kvinna. Du förstår inte politik. Ge mig mitt svärd.

(*Maria ger honom inte svärdet utan håller det tätt intill sig och går ned från scenen, tvärs genom publiken och bort – med svärdet framför sig, riktat mot sig själv. Ridån dras för*).

Julia: Vad hände sen, pappa?

Petrus: Maria gav mig svärdet och bad mig slänga bort det. Hon förstod precis vad Judas ville.

Julia: Men du slängde inte bort det ...

Petrus (*skakar på huvudet*) Jag sa ju att jag var dum när jag var ung

Julia: Jag tycker inte att du är dum pappa.

Petrus. Jag vill inte prata mer om detta ... (*går bort. Ridån dras ifrån. På scenen står Susanna och sopar golvet med en sopkvast. Sen talar hon:*)

Susanna (*till publiken*): Alla ni som sitter där - jag avundas er. Ni lever i en lugn tid i ett rikt samhälle och har inga bekymmer. I min tid och i mitt land är allting jobbigt. Här är det krig. Vårt judiska folk håller på att gå under. Min man och mina föräldrar dödades av romarna och nu måste jag ensam försörja barnen. Och jag har varit dum nog att ta jobb hos översteprästen Kajafas. Han är vän med de hedniska romarna (*hon spottar föraktfullt på golvet*). Och han är den värste chefen man kan tänka sig: Tvingar mig att spionera på alla som han inte gillar. Nu vill han att jag ska spionera på den där profeten från Nasaret, Jesus. Och jag ska köpa vapen till den där Judas – jag förstår inte varför: Kajafas gillar dem ju inte. Fattar ni det? Sen måste jag också lyda hans fru, hon är ännu värre, henne skulle jag vilja göra så här med, ahrgh! (*slår med kvasten i golvet... Ett kvinnskrik hörs bakom kulisserna, Kajafas springer in på scenen, det kastas saker – kläder, skor m.m. – efter honom från sidan. Man hör hans fru ropa "NEJ! NEJ! NEJ!" Sen störtar även hans fru in efter honom och överdänger honom med slag och sparkar, han flyr runt som i en boxningsring, han kan inte komma undan*).

Susanna: Åh nej, nu blir det farligt här, jag måste gömma mig ... (*gömmar sig bakom ett skynke och följer sedan med i allt som sker*)

Frugan: NEJ – din hopplösa idiot! (*slår honom fortfarande*) Nej, säger jag. Hur vågar du ta alla dessa pengar från vår egen kassa!

Kajafas: Jamen, min kära lilla duva, låt mig förklara för dig ...

Frugan: Tre hundra denarer som jag tänkte använda för vår resa till Rom. Hur kan du slänga bort dem till den där religiösa sekten, vad heter de nu – Jesus-kyrkan... Har du blivit helt vansinnig?

Kajafas: Lyssna på mig – vi kommer att bli rika. (*Jamande:*) Om du bara ville lyssna till mig för en gång skull ...

Frugan (*förtvivlad*): Bli rika? Har du blivit helt knäpp? De där Jesus-mesarna ger ju alla pengar till de fattiga...

Kajafas (*stolt*): Nej, mitt hjärta – EN av dem är smart, Judas. Han har köpt vapen och tänker ta över rörelsen och erövra hela Jerusalem. Och vi ska hjälpa honom. Jag har EN PLAN.

Frugan (*förbluffad, chockad*): Jag tror jag dör – vad är det du säger

Kajafas: Du vet ju – vår lilla Susanna, den dumma tjänsteflickan...

(Susanna rör på sig bakom skynket, men bara publiken ser det)

Frugan: Jaha, har du slängt bort pengar på henne också. I stället för din egen fru! Är det din plan?

Kajafas *(faller på knä framför frugan)*: SNÄLLA – lyssna nu på mig. Det är inte så.

Frugan: Så förklara då, ditt usla kräk. Jag är trött på alla dina lögner.

Kajafas *(reser sig)*: Alltså, det är så här: Vår lilla dumma Susanna är väl bekant med Judas. Judas tror att jag vill hjälpa honom så han själv blir kung i Jerusalem. Jag har låtit Susanna – den dumma flickan – köpa vapen till honom för tre hundra denarer. Nu ska han bara göra sig av med Jesus, då blir han ledare för rörelsen. Och nu till påsk blir ju staden fylld av fanatiska judar som alla hatar romarna och vill göra uppror. Så ska Judas och hans män överfalla de romerska soldaterna mitt i påsknatten och utropas till kung. Hänger du med?

Frugan: Visst hänger jag med, men vi två hänger snart i galgen!

Kajafas: Hur så, min duva?

Frugan: Kajafas! Romarna är våra vänner! Du och jag har betalat dem en förmögenhet så de kunde göra dig till överstepräst. Du köper nu vapen till deras fiender! Och den där Jesussekten har inte en chans mot romarna.

Kajafas *(går bort några steg, vänder sig bort från henne, kränkt)*: Du litar inte på mig.

Frugan *(förtvivlad)*: Litar på ...? Det är ju rena självmordet

Kajafas: Ja, självmord är det *(vänder sig glatt triumferande mot henne igen)*– självmord för Jesus-kyrkan! HA! Ser du, mitt hjärta, här har du min plan: Tre dagar innan påsk råkar mina privata soldater överfalla dem. Vi råkar förstås också upptäcka deras vapen och kan anmäla till romarna att vi har avslöjat en grupp terrorister. Och sen – ha! – Då kommer vi att belönas av romarna, inte med trehundra denarer utan med tusentals – i guld!!

Frugan *(går - med belåten min - fram emot Kajafas och kliar honom under hakan)*: Jahaaaa ...NU känner jag igen den listige mannen som jag en gång gifte mig med. Min elake, elake underbare man ...

Kajafas *(blyg)*: Jag har själv kommit på hela planen. Jag är glad att du gillar den.

Frugan: Jag gillar.... alla de smycken du kommer att ge mig när det här är över, min lille man, hi hi.

Kajafas *(hänförd, drömmande, börjar sjunga (på melodin ur musikalen "Spelman på taket") och dansa litet ...)*:

If I were a rich man
Tra la la la la la Tra la la la la la ...

(Frugan sjunger med honom, de tar ett par danssteg)

Frugan *(avbryter sången)*: Men STOPP! *(Frågar misstänksamt)*: Får jag nu verkligen mina smycken eller har du flera dumma planer?

Kajafas *(romantiskt)*: Ja, du ska få smycken ska du – ett helt ton smycken, mer än du själv väger, mer än din egen vikt!

Frugan *(stannar upp, kränkt)*: Vad är nu det? Säger du att jag väger nästan ett ton! Hur vågar du vara så oförskämd!

Kajafas: Åh nej, nej, nej! Nu var du precis så snäll och så blir du så där igen ...

Frugan: Blir "så där"? Fattar du ingenting --- arggh! – *(slår honom igen och jagar ut honom. Båda försvinner ur scenen. Susanne väntar litet, sen kommer hon fram från förhänget, kastar ifrån sig sopkvasten och talar till publiken)*:

Susanna: Jag kan inte stanna här en minut till. Jag flyr till de kristna *(kutar ut. Ridån dras före)*.

Andra akten

(Ridån dras ifrån. Jesus sitter på en stol, Jungfru Maria, Judas och Magdalena sitter kring honom på golvet. Susanna står en bit därifrån och knackar på dörren. Hon gömmer något under kappan)

Magdalena: Herre, det är någon därute som vill in ...

Jesus: Gå du, Magdalena, och se vem det är *(hon reser sig)*

Judas *(reser sig och trycker ned Magdalena igen)*: Sätt dig, låt mig se efter, det kan vara farligt *(Judas går fram, öppnar och säger viskande)*: Va, är det du? Vad vill du här?

Susanna: Jag vill möta Jesus.

Judas *(argt)*: Det kan du ju inte, du får inte komma än, det har jag ju sagt.

Jesus: Vem är det, Judas?

Judas *(vänder sig bakåt)*: Bara en flicka som vill sälja något, jag kommer strax.

Susanna *(slinker förbi honom, kommer in och faller på knä framför Jesus, hon döljer fortfarande något under kappan)*: Min Herre ...

Judas: Akta dig, Herre, hon kan vara farlig, en sån där... ”självmonds-spion”...det kan vara ett svärd som hon gömmer under kappan,.

Jesus *(till Susanna)*: Vad önskar du av mig?

Susanna: Herre, jag tror på dig, alla andra ledare är falska lögnare. Jag tror att du är Messias, Israels kung.

Judas: Jaså, ännu en liten anhängare. Så fint, nu fick du hylla vår blivande kung. Ge dig av nu - innan vi hjälper dig ut härifrån.

Susanna: Jag har ingenstans att gå. Jag vill stanna hos min kung.

Magdalena: Jag tror att Judas har rätt. Du ska få se Jesus snart när han blir smord till kung i Jerusalem. Då får alla hylla honom vid templet.

Susanna: Nej

Magdalena: Vaddå – ”nej”?

Susanna: Jag vill smörja honom till kung. Nu.

Judas *(till Jesus)*: Herre, ska jag ...? *(gör tecken till att kasta ut henne)*

Jesus: Ge henne en chans att förklara sig, Judas!

Judas: Herre, det här är löjligt. Du ska smörjas till kung av översteprästen Kajafas, inte av en vanlig kvinna. Alla kommer att skratta om de hör det här.

Susanna: Kajafas vill döda er allihopa. Och du, Judas, du vill ...

Judas: Håll tyst, dumma gås!

Jungfru Maria *(går fram, tar Susanna om axeln och leder henne fram till Jesus)*:

Titta vad du har med dig - en fin balsamolja, ser jag. Jag tror du har sänts hit av Gud. Detta är den rätta stunden. Var så god och smörj min son till kung.

(Susanna håller balsamen ut på Jesu hår)

Magdalena: Det doftar ju härligt. Det där är ingen vanlig balsam.

Susanna: Den är från Indien. Det var den allra dyraste jag kunde hitta.

Maria: Jag ser hur mycket du uppskattar min son, det gläder mig.

Judas: Hur kan en vanlig flicka som du ha pengar till det – säg mig, vad har denna balsam kostat?

Susanna: Trehundra denarer, Judas.

Judas: Trehundra ... ÅH NEJ ... har du använt alla pengarna till ...

Susanna: Ja, det har jag. Och det ångrar jag inte.

Magdalena: Känner du den här flickan Judas?

Maria: Varför är det så viktigt för dig vad balsamen har kostat, Judas?

Judas (*upphetsad*): TRE HUNDRA DENARER! De pengarna skulle ju ha använts till jag menar...

Magdalena: Till vad, Judas? Vad pratar du om?

Judas: Jag menar: Hur kan man köpa en balsam för så mycket pengar och så tömma hela flaskan på en gång? Det är ju så mycket som en hel bondgård kostar. Vi kunde ha gett dessa pengar till de fattiga!

Jesus (*lugnt*): Varför vill du göra henne ledsen, Judas? Hon har gjort en god gärning mot mig.

Judas (*bittert*): Herre, denna lilla dumhet kan kosta oss allt. Våra vänner i Jerusalem kommer att skratta ihjäl sig när de hör att du smorts till kung av en kvinna. Och alla fattiga kommer att vända sig emot dig: De har inte råd med bröd åt sina familjer och du struntar i att så mycket pengar slösas bort på kosmetik! Som en annan diva!

Jesus: Och vad händer sen?

Judas: Du blir aldrig kung på det sättet.

Jesus: Och sen?

Judas: Och sen dödas du av romarska soldater som alla andra misslyckade messias-kandidater.

Jesus: Och sen, Judas?

Judas: Herre - varför frågar du så dumt? – sen begravs du och smörjs med begravningsbalsam ...

Jesus: Då så – det har den här kvinnan nu alltså redan gjort i förväg. Det är väl en kärleksfull gärning? Hon har smord min kropp inför begravningen. Är det fel?

Judas: Ibland tror jag at du vill dö, Herre.

Jesus: Vad vill du helst, Judas - att jag dör?

Judas (*skakar på huvudet*): Du frågar så konstigt. Det är sjukt det här. Jag står inte ut med er (*han går ut*).

Magdalena: Judas! Gå inte ... vi måste hålla ihop nu. Kom tillbaka.

Maria: Låt honom gå. Han blir kanske vettig igen. Petrus kan tala med honom.

Jesus: Var är Petrus, Moder?

Maria: Jag skickade honom iväg och sälja ett svärd och ge pengarna till de fattiga. Han kommer nog snart.

Magdalena: Ett svärd? Vi ska ju inte ha några vapen. Då kan polisen genast anklaga oss för att vara terrorister. Vad är det för ett svärd?

Maria: Judas hade ärvt ett svärd, men han känner våra regler: Inga vapen. Därför tog jag det ifrån honom. Lita på Petrus, han gör sig av med det.

Magdalena (*till Susanna*): Vet du något om detta?

(*Susanna är tyst, ser ned*)

Magdalena (*till Jesus*): Herre, någonting stämmer inte här. Hon döljer något.

Maria: Det räcker, Magdalena. Pressa henne inte. Hon hör till oss nu. Låt henne vara.

Susanna (*till Jesus*): Herre, jag visste inte....

Jesus: Säg inget, jag förstår. Allt är bra - jag vet att jag kan lita på dig: Den som smörjer mig till kung kommer inte att lyfta ett svärd mot mig. Och de som griper till våld mot romarna hör inte till oss. De kommer själva att dödas av svärd. Vi ska rädda Israel genom icke-våld. När vi rider in i Jerusalem ska vi inte lita på några vapen utan bara på Gud.

Alla: Amen! Amen!

(*ridån dras för. Framför scenen sitter igen den åldrande Petrus med sin dotter*)

Petrus: Ja, Julia, så sa Mästaren. Och jag satt utanför dörren och hörde det hela. Jag vågade inte komma fram. Jag kände mig ur-dum.

Julia: Varför det, pappa?

Petrus: Vad tror du jag satt och gömde under min kappa hela tiden?

Julia: Svärdet?

Petrus: Precis – jag ville ju kunna försvara Jesus om det kom några soldater

Julia: Då var du rädd, pappa, att de andra skulle upptäcka det.

Petrus: Jag var livrädd.

Julia: Säg mig, visste Jesus det?

Petrus: Självklart, min dotter. Jesus visste allt. Och det var det värsta. Men läs nu upp vad jag har berättat så här långt.

Julia (*läser, vänd mot publiken*): ”Första dagen av det osyrade brödets högtid frågade vi Jesus. ”Vart vill du att vi ska gå för att ordna påskmåltiden åt dig?” Då skickade han iväg två av oss och sade: ”Gå in till staden. Där möter ni en man som bär en vattenkruka. Följ efter honom, och där han går in skall ni säga till den som äger huset: ”Mästaren frågar: Var är salen där jag kan äta påskmåltiden med mina lärjungar?” Då visar han er till ett stort rum i ovanvåningen som redan står färdigt. Där skall ni ordna för oss.” Vi gav oss i väg och när vi kom in i staden fann vi att allt var som han hade sagt, och vi ordnade för påskmåltiden.”

Tredje akten

(Ridån dras ifrån. På scenen kommer apostlarna sjungande in med Jesus till en festsal där påskmåltiden ska firas. De sjunger ett hallel på någon traditionell judisk melodi;

Apostlarna: Halleluja, halleluja, halleluja, halleluja

-- *de lägger sig kring maten på mattorna)*

Jesus: Var så god att tända ljusen, Moder!

(Maria tänder den sjuarmade ljushållaren och ber)

Jesus: Vi tackar dig Evige, vår Gud, världens konung, som helgat oss med dina bud och bjudit oss att tända festljus. Vi tackar dig, Evige, vår Gud, världens konung, som låtit oss leva och bestå och nå fram till denna tid.

Alla: Amen

(Alla fyller sina glas. Jesus ber i mässande ton, läsande ur en vacker bok:)

Vi tackar dig, Evige, vår Gud, världens konung. Du har kärleksfullt givit oss denna fest, vår frihets fest, en helig sammankomst till minnet av uttåget ur Egypten.

(Alla dricker ur sina glas. Fatet med vatten går runt så att alla kan doppa sina fingrar i det innan de äter den råa grönsaken (karpas) – en del av judiska påskmåltiden. När Judas ska räkna fatet till Jesus tar Jesus inte emot det utan bara tittar på honom).

Judas (*strängt*): Herre, enligt den rituella lagen måste du tvätta händerna innan vi äter karpas, grönsaken.

Jesus: Tvätta ditt hjärta, Judas, inte dina händer.

(Jesus lyfter upp ett bröd, bryter det och läser ur boken som en präst):

Detta är eländets bröd som våra fäder åt i Egypten. Vi är slavar i år. Nästa år är vi fria.

Alla (*utom Judas*): Amen (*alla ser på Judas som inte sagt något Amen*)

Judas: Jag håller inte med!

Magdalena: Judas – vad är det med dig?

Judas: Jag håller inte med. Vi är inte fria och kommer aldrig att bli fria om vi fortsätter så här. Och du Jesus, kommer inte att utropas till kung i Jerusalem.

Magdalena: Judas – sluta – tala inte så där!

Judas (*reser sig*): Förstår ni inte att allt är förlorat? Vi har inga pengar kvar till vår kampanj. Vi har inget stöd längre i Jerusalem. Jesus, du vet att jag alltid har stått bakom dig, men det

här har gått helt galet. Det är dags att du slutar som vår ledare. Jag vill att ni alla väljer mig i stället. Jag har goda kontakter kvar i Jerusalem, så kan vi kanske rädda livet i alla fall.

Maria: Judas – vi firar påsknatten, detta är en gudstjänst. Avbryt inte bönen.

Jesus (*är tyst lite, sen ber han vidare - läser ur boken*): Vi tackar dig Evige, vår Gud, världens konung, för den mångfald av välgärningar du har gjort mot oss. Du förde oss ut ur Egyptens land, du dömde egyptierna, du dömde deras avgudar, du dödade varje förstfödd son, du klöv sjön mitt itu, du lät oss vandra torrskodda genom den, du dränkte våra fiender där, du tog hand om oss i öknen i fyrtio år, gav oss manna att äta, gav oss sabbaten, ledde oss fram till Sinais berg, gav oss lagen, förde oss in i Israels land, byggde templet åt oss för att sona alla folkets synder.

Alla (*utom Judas*): Amen

Judas: Är det ingen här som hör vad jag säger? Jesus, hur kan du låtsas som ingenting?

Jesus: Judas – titta här!

(*Jesus reser sig, håller upp ett stort bröd, bryter det i många bitar och låter dem falla till marken till höger och vänster. Sen säger han till Judas:*)

Jesus: Så här kommer det att gå för mig denna påsk. Jag kommer att dödas.

Judas: Vad säger du – det här är ju vansinne!

Jesus (*lyfter upp en brödbit och säger till alla*): Ta och ät alla härav. Detta är min kropp som blir utgiven för er. (*alla rycker lite bakåt och ser helt förbluffade ut*)

Maria (*milt*): Gör det han säger åt er. (*de äter försiktigt av brödet, dock inte Judas*)

Judas: För siste gång Jesus – svara på det jag säger!

Jesus: Kom hit Judas

(*Jesus reser sig, ger honom ett glas i händerna och fyller i det, fyller och fyller, det rinner över, ut på golvet, men Jesus fortsätter ändå att lugnt fylla på*)

Judas (*skakar sin ärm*): Är du knäpp? Vad gör du?

(*Jesus håller i den store kalken framför sig. Sen sätter han sig, lyfter kalken och säger:*)

Tag och drick härav alla. Detta är mitt blods kalk, det nya och eviga förbundets blod som blir utgjutet för er och för de många till syndarnas förlåtelse. Gör detta till min åminnelse.

Judas: Du är ju galen – dricka ditt blod, äta din kropp! Kära vänner, är det ingen av er som fattar att Jesus har spårat ur? Lyssna till mig!

Jesus: Detta är trons mysterium, Judas! Detta är Guds gåva till mänskligheten. Detta offer sonar all synd, även din synd. Omvänd dig, Judas, och tro!

(*alla dricker försiktigt ur sina bägare. Judas går baklänges därifrån, skakande på huvudet. De andra börjar försiktigt sjunga halleluja-sången igen*)

Jesus: Kom, följ med mig!

(*Gruppen går sedan ut. Ridå. Julia och Petrus kommer in framför scenen igen*)

Julia: Pappa – jag undrar en sak ...

Petrus: Vad, Julia?

Julia: Var gömde du svärdet den kvällen under den sista nattvarden?

Petrus: Jag satt på det hela tiden. Komiskt, va?

Julia: Och ingen upptäckte något?

Petrus: Jo, när Jesus började säga att han skulle komma att lida och dö, då svor jag och sa att jag skulle kämpa för honom även om alla andra skulle överge honom. Och så viftade jag med svärdet i luften och ropade att jag skulle försvara honom ”med detta svärd”.

Julia: Usch, och vad sa Jesus då?

Petrus: Han såg på mig en stund. Han såg mycket trött ut. Sen sa han: ”Sannerligen, redan i natt, innan tuppen har galt två gånger, skall du tre gånger ha förnekat mig.”

Julia: Blev det så, pappa? Förnekade du att du kände Jesus?

(*Petrus svarar inte, ser bara ned i golvet och ritar tankspridd med sitt svärd i marken*)

Julia: Det är okej, pappa, du behöver inte svara, jag frågar inte mer om det.

(Julia reser sig och läser för publiken ur sitt manuskript:)

Julia: ”Sen kom vi till en trädgård som heter Getselami ... ”

Petrus: Julia!

Julia: Ja?

Petrus: Jag sa ”Getsemane”. Trädgården heter ”Getsemane”.

Julia: Okej, tack, Getsemane. ”Då sa Jesus till oss: ”Ni skall alla komma på fall, ty det står skrivet: *Jag skall dräpa herden, och fåren skall skingras*. Men när jag har uppstått skall jag gå före er till Galiléen.” Jag svarade: ”Även om alla andra kommer på fall, så skall inte jag göra det!” Jesus sa: ”Sannerligen, redan i natt, innan tuppen har galt två gånger, skall du tre gånger ha förnekat mig.” Men jag försäkrade: ”Om jag så måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig.”” ...Pappa?

Petrus: Ja?

Julia: Vad sa de andra då?

Petrus: De sa detsamma, allihopa. Fortsätt läsa.

Julia: ”Då sa Jesus till oss: Sitt kvar här medan jag ber.” Men han tog mig med sig, och Jakob och Johannes. Båvan och ångest kom över honom, och han sa till oss: ”Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka.” Han gick lite längre bort, föll ned på marken och bad att få slippa denna stund, om det var möjligt. Han sa: ”Abba! Fader! För dig är allting möjligt. Ta denna bägare ifrån mig. Men inte som jag vill, utan som du vill.”” Pappa, sa Jesus inte mer än detta?

Petrus: Jag hörde inte mer, jag somnade då. Och det gjorde även Johannes och Jakob. Vi var helt utmattade av allt som hade hänt. Men han kom och väckte mig och sa: ”Simon, sover du? Orkade du inte hålla dig vaken en enda timme? Vaka och be att ni inte utsätts för prövning.”

Julia: Vad sa du då?

Petrus: Jag skämdes så oerhört och försökte ursäkta mig med att jag var så förbaskat trött. Då sa han: ”Ja, Simon, anden vill, men kroppen är svag.”

Julia: Vad ville Jesus att ni skulle göra?

Petrus: Han kände sig ensam och förtvivlat. Han ville att vi skulle vaka med honom, men nej, vi somnade om igen. Tre gånger kom han till oss och väckte oss. Och så plötsligt kom Judas

....

(Ridån dras ifrån. På scenen Jesus med ett par lärjungar. Judas kommer upp från mittgången med folk som bär på påkar. På vägen upp genom publiken stöter de till publiken med frågor som ”Har ni sett den där Jesus?”, ”Vad har du där i väskan?” o.s.v. Judas kommer först upp på scenen och hälsar Jesus hjärtligt med en kyss. Då stormar alla upp för att gripa Jesus och binda honom. Tumult uppstår. Man släpar iväg med Jesus och ut genom en dörr i salen. Lärjungarna flyr i all riktningar mellan publiken och bort genom en annan dörr. Sen dras ridån före.)

Julia: Pappa, slogs du mot dem som grep Jesus?

Petrus: Ja

Julia: Och då hade svärdet med dig?

(Julia reser sig och går till Petrus och lägger armen försiktigt om hans axel)

Julia: Pappa ----- dödade du någon?

Petrus: Jag grep svärdet, slog hårt till mot en av översteprästens tjänare, som jag kände igen. Han hette Malkus.

Julia: Markus?

Petrus: Nej, Malkus. Så här (*lyfter svärdet och visar ett hugg*). Jag ville hugga ihjäl honom, men träffade lite fel och högg av hans öra istället. Och sen botade Jesus honom direkt. Sen flydde jag och alla andra.

Julia: Men var Markus inte med också?

Petrus: Jo, Markus, som ännu var ung, han var där också. Han hade bara ett lakan kring sig, de grep tag i det, men han släppte det och flydde bort naken. Det var rent kaos. På natten kom jag tillbaka för att hitta mitt svärd, men då var det borta. Nån hade tagit det.

Julia: Polisen?

Petrus: Troligen.

Julia: Pappa, är det verkligen så --- Samma kväll som du precis hade tagit emot den heliga kommunionen för första gången ville du döda en annan människa...

Petrus: Nu förstår du kanske varför jag ännu inte har berättat om detta innan.

Julia: Jag tycker du var modig, pappa.

Petrus: Modig, nej, jag var feg. Jag gick och frös – det var en kall natt – och då gick jag till översteprästens gård för att lista ut vad som skulle hända med Jesus. Jag stod och värmdes vid elden, då någon kände igen mig...

(man hör spark och slag mot en dörr utifrån)

Julia: Vänta ett tag, pappa, det är nån som bultar vid dörren ...

(ett gäng ungdomar från vår tid välter in. "Är det här katolska kyrkan?", "Är det du som är påve, ha ha". "Du är säkert pedofil." De uppträder hotfullt mot Petrus, knuffar honom och frågar om han gillar "den där Jesus", mobbar honom på olika sätt. Petrus förnekar: "Nej, jag vet inte vem ni menar, jag är bara på besök här" och liknande ord. Sen drar ungdomarna ut igen, fulla av hån och skratt. Petrus sjunker ihop i sin stol).

Petrus: Är de borta nu, Julia? Vem var det?

Julia: Unga tokstollar från gatan, pappa, är du okej?

Petrus (*efter lång tystnad*): Jag är inte okej. Jag har förnekat att jag kände Jesus. Det var precis som den gången i Jerusalem . Jag är inte värdig att vara hans tjänare.

Julia: Herren har förlåtit dig, pappa, det vet du.

Petrus: Jag var så rädd, så rädd

(Hon ger sin pappa en kram)

Fjärde akten

(Ridån dras ifrån. På scenen på en fin stol sitter Kajafas fru och surfar på sin dator. Dunderande popmusik i en CD-spelare bredvid henne. Magdalena och Salome knackar på dörren)

Frugan (*rycker till, förskräckt*): JAA, kom in! (*de två går ett steg innanför*)

Salome: Vi ville träffa översteprästen Kajafas, det är mycket brådsnande.

Frugan: STOPP! Jag måste klicka bort något på datorn. Det är privat (*klickar på datorn och stänger av musiken*)

Magdalena: Vi måste få träffa översteprästen, det är jätteviktigt.

Frugan: Min man är inte anträffbar. Återkommer imorgon klockan 10.

Salome: Hör på oss! Det är så att polisen har fängslat Jesus från Nasaret. Han är oskyldig, han måste genast släppas. Hjälp oss att få tala med Kajafas !!

Frugan: Min man har suttit i domstolen hela natten, han är ledig för dagen.

Magdalena: Men högsta domstolen håller väl aldrig sammanträden på natten..?

Frugan: Ja, det var ju ett mycket bråskande fall, kan man väl säga. Men säg nu: Vem är det frågan om?

Båda: Jesus från Nasaret!

Frugan (*rycker till igen, men avslöjar inte att hon vet vem han är. Istället tittar hon i datorn*): Kan jag få ett personnummer?

Salome: Vi har inga personnummer. Vi är inte härifrån. Vi är religiösa pilgrimer från Galiléen.

Frugan (*leende*): Ja, då kan jag inte hjälpa er.

Magdalena: Det kan inte vara sant.

Frugan: Ni kan fylla i en ansökan om en utredning. Då tas frågan upp på näst kommande sammanträde i invandrarutskottet.

Salome: Men vi kan inte skriva och läsa.

Frugan: Så synd. Då kan ni ansöka om personlig assistent. Då ska ni fylla i det här formuläret istället.

Magdalena: Snälla, vi bara ber dig: Hjälp oss att rädda Jesus!

Frugan: Kontoret stänger nu för dagen. Var snälla att gå innan jag tillkallar polisen (*de två går bort, sorgsna och förvirrade. Ridån dras före. Bakifrån salen kommer Jesus ensam långsamt gående med bundna händer fram mot scenen. På ryggen är häftat en text med anklagelser mot honom. Han ställer sig längst framme och står stilla och ser mot scenen. Ridån dras ifrån. Pilatus sitter i moderna kläder och spelar schack med en av sina vakter. Hårdrocksmusik dundrar i bakgrunden. På golvet står en hink med vatten samt en handduk. Hans fru Ceres kommer in, hysteriskt skrikande "Pilatus! Pilatus!" Pilatus ser det, stänger av musiken och vänder sig mot henne*):

Pilatus: Vad är det nu med dig, Ceres – vi ville ju vara i fred, sa jag.

Ceres (*upprörd, helt förstörd*): Vad var det för skit som du blandade i mitt vin?

Pilatus: Bara nåt lugnande - så du kunde sova. Funkade det inte?

Ceres: Jag hade en fruktansvärd mardröm. Jag såg en ond ande, en demon, en djävul, fattar du, jag skakar fortfarande. En djävul rakt framför mig. Han sa ... att ditt öde var beseglat, Pilatus. Han skrattade mig rakt upp i ansiktet..

Pilatus: Du har väl tagit för mycket kokain igen, lilla gumman.

(*Ceres upptäcker Jesus, pekar på honom och skriker högt*)

Ceres: DÅR ÄR HAN! Där är demonen från min dröm! Så såg han ut! Ta bort honom!

(*Pilatus ser en stund undrande ned på Jesus. Sen viskar han något i vaktens öra. Vakten går ned och drar upp Jesus. Pilatus tar lappen från Jesus bröst och läser den*)

Pilatus: Oj oj oj – hälsning från högsta rådet. "Farlig terrorist", "måste dömas till döden". Vem är du?

Jesus: Jag är Den jag är!

(*Pilatus går runt om Jesus och tittar noggrant på honom. Sen säger han*):

Pilatus: Det där var finurligt sagt: "Jag är Den jag är". Det är ju det namnet som ni judar ger er Gud: *Jahwe – jag är Den jag är*. Jodå, jag kan lite hebreiska. Är du inte den där trollkarlen Jesus som håller på med onda andar och sånt?

Jesus: Jag kommer från Gud. Jag predikar om sann kärlek och godhet. Alla onda makter flyr från mig.

Ceres: Få ut honom härifrån, Pilatus! Han skrämmer mig!

Pilatus (*till vakten*): Ge henne lite heroin. Då får vi lugn och ro.

Ceres: Nej, jag vill inte ha mer knark ... (*vakten för ut Ceres med våld och kommer sen tillbaka*)

Pilatus (*läser lappen igen*): Då alltså – låt oss titta på anklagelserna:

- Du har förberett mordbrand mot templet, en offentlig byggnad – ajabaja
- Du leder en terroristgrupp som vill ta makten i Jerusalem – hu då, kära nån...

- Du kallar dig själv för Guds son – tja, det struntar väl jag i – hmmm...
Men säg mig då, ”Guds son”, är du skyldig till dessa anklagelser?

(Jesus svarar inte)

Pilatus: Så du svarar inte. Då får vi hjälpa dig. Vår senat i Rom har precis godkänt en ny tortyrmetod, den får vi väl testa på dig. Vakt! Drunkning, tack!

(Vakten sätter bindel för ögonen på Jesus, tvingar honom på knä och pressar hans huvud ned i hinken med vatten)

Vakten: Hur länge, Pilatus?

Pilatus: Vänta tills precis innan han tuppar av.

(Jesus dras upp igen, torkas av med duken)

Pilatus: Ska du svara nu då?

(Jesus tigger)

Pilatus: Då fortsätter vi *(vakten upprepar tortyren)*

Vakten: Pilatus?

Pilatus: Ja?

Vakten: Är den här metoden verkligen godkänd av senaten?

Pilatus: Ja, det fick jag brev om så sent som igår. Fortsätt bara.

(Jesus dras upp igen, torkas av)

Pilatus *(river av Jesus bilden)*: Hör nu på mig, lille trollkarl. Jag har makt att döma dig till döden. Svara nu på mina frågor innan mitt tålamod tar slut.

Jesus: Gud har all makt. Det är han som styr allt som sker.

Pilatus: Din Gud... har all makt? Brilljant, då kan du ju låta honom ta hand om dig. Vi testar om du har rätt. Jag dömer dig nu till döden. Då kommer han väl och räddar sin son – eller hur? Men jag försäkrar dig vid alla Roms gudar att så kommer det inte att gå! Det är Rom som styr världen. Din Gud är KÖRD! Och så – min lille trollkarl – är det med dig också. Vakt, för honom till korsfästelse!

Vakten: Pilatus!

Pilatus: Vad nu då?

Vakten: Vi har precis fått in bevis mot Jesus från Nasaret *(visar upp svärdet)*. En av hans lärjungar tappade detta svärd när han flydde i natt från Getsemane, där Jesus blev gripen.

Pilatus *(till Jesus)*: Vapen, alltså! Och du predikar bara ”sann kärlek och godhet”? Ja, då är saken väl klar. Iväg med honom.

Vakten: Och vad gör vi med svärdet?

Pilatus: Billigt skräp, släng det på soptippen!

(Vakten lägger svärdet på scenen nära platsen där Petrus satt i början. Jesus förs ut till sidan bakom ett skynke. Pilatus går ned till publiken för att tala till den)

Pilatus: Ärade publik! Vi lever ju i et land där alla ska få säga sin åsikt. Den förmodade terroristen Jesus från Nasaret har förhörts av både höga rådet och den romerska polisen. Vi vet att han hotar den offentliga ordningen och rikets säkerhet. Han planerade att tända eld på templet och ta över makten i Jerusalem. Bevisen mot honom är klara. Finns det någon som vill träda fram till hans försvar?

(om ingen i publiken reagerar:)

Var inte rädda, vi lever i en demokrati, alla ska få uttrycka sin åsikt. Vill ingen säga något?

(oavsett vad som eventuellt sägs i publiken frågar Pilatus då:)

Pilatus: Och vad ska han dömas till då, Jesus från Nasaret?

(Igen: Oavsett vad som eventuellt sägs i publiken, säger Pilatus efter en stund:)

Pilatus: Jag förstår. Jag är helt överens med er. Han ska dömas til döden på ett kors. Domen ska genast verkställas. Jag tackar er i statens namn.

(han går upp på scenen igen, försvinner bakom det skyнке som Jesus fördes in bakom, ridån dras för. Alla skådespelarna (utom Jesus och Pilatus) kommer fram och ställer oss framför scenen och sjunger:)

Se vi går upp till Jerusalem
i heliga fastetider
att skåda hur Jesus Krist, Guds Son
i syndares ställe lider

(man hör nu tunga hammarslag bakom ridån på scenen)

Se vi går upp till Jerusalem.
Vem går att med Herren vaka
Och, såsom vår himmelske Fader vill,
den smärtfyllda kalken smaka?

(fler hammarslag från scenen)

Se, vi går upp

(alla avbryter sången, ser förvirrade på varandra, lyssnar ett tag till hammarslagen och flyr sedan åt alla håll. Ridån dras ifrån. På scenen hänger Jesus på korset, med törnekrona, helt ensam. (Julia kommer in och läser från sin plats framför scenen)

Julia: "Jesus korsfästes och led för våra synder som profeterna förutsagt i de heliga skrifterna. När han hängde på korset gick många förbi honom, smädade honom, och skakade på huvudet och sa: "Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar – hjälp dig själv nu och stig ner från korset." Likaså gjorde överstepräster och de skriftlärda narr av honom sinsemellan och sa: "Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han som är Messias, Israels konung, nu får han stiga ner från korset, så att vi kan se det och tro på honom."

(Judas kommer in ensam och bryter ihop framför korset. Kajafas fru och Ceres, Pilatus fru kommer leende med ett rep till Judas – de står först länge och bara ser på varandra, så räcker Kajafas fru honom repet. Han tar emot det. Han lägger själv snaran kring sin hals. Ceres drar honom som ett djur. Han skriker. Så går de alla tre bort tillsammans. Jungfru Maria kommer upp i mittgången mellan publiken, gående långsamt med svärdet pekande mot sig själv, hon har blod på händerna, hon sjunger:

Kyrie eleison, Kriste eleison, Kyrie eleison, Kriste eleison...

Så småningom stämmer alla andra skådespelare in (och kanske publiken). Sen även pianon. Maria faller ihop under korset. Sen tar hon ned Jesus och han läggs på golvet. Alla slutar sjunga. Ridån dras för. Petrus står ensam med svärdet framför scenen.)

Petrus: Julia!

Julia *(kommer ned för trappan)*: Vad är det, pappa?

Petrus: Här – svärdet. Ta det och släng bort det. Jag vill inte ha det längre.

Julia: Vad ska jag göra med det, pappa?

Petrus: Gräv ned det någonstans. Vid Vatikanen, du vet, utanför staden, bakom kejsar Neros trädgårdar. Där kommer ingen nånsin att leta.

Julia: Pappa, allt det du har berättat för mig... det är ju saker som du skäms för eller hur? Är det inte bäst att vi stryker det hela, jag menar känns det inte...

Petrus: Nej, nej, nu har jag ju berättat det. Ge dina anteckningar till Markus, så kan han skriva in dem i sitt evangelium.

Julia: Pappa – en annan sak: Jag skulle vilja höra dig berätta för mig om Jesu uppståndelse ...

Petrus: Herrens uppståndelse från graven?

Julia: Ja

Petrus: Det ska jag göra, Julia. Men inte nu, jag är för trött. Nu tror jag vi går och lägger oss. *(Petrus och Julia lägger sina dräkter mitt på golvet, går till sidan, släcker ljusen och lägger sig för att sova.)*

Julia: God natt, pappa.

Petrus: God natt, min dotter.

(Ljuset dämpas. En efter en av skådespelarna kommer tysta in i den halvmörka salen och lägger sina dräkter på golvet i mitten. När alla står där vända mot scenen, med ryggen mot publiken, hörs musik i bakgrunden, påsktoner som antyder att något stort ska hända. Ridån dras ifrån – på scenen står (istället för korset och Jesus) det tända påskljuset. Magdalena och Salome går uppför trappan. De tar en korg med ljus och delar ut till de övriga skådespelarna. Alla tänder sina ljus på påskljuset och börjar sjunga

Halleluja, halleluja, halleluja, halleluja alternativt Jesus lever, halleluja

När alla står med sina ljus vänder de sig mot publiken och bugar.

Publiken ger applåd. Ljuset tänds i salen. Efter en stunds applåd ger skådespelarna publiken ljus i händerna. Han som spelar Jesus bär ned påskljuset. På ett bord framför påskljuset kan publiken tända sina egna ljus innan de går ut. Hela tiden sjungas Halleluja, nu också med piano i bakgrunden.)

SLUT

